

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2008r.

DPS-V-0700-27-1507-MZ/08

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn..... 5.05.08.....

nr..... 2611..... podpis..... *Borusewicz*.....

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na pismo Pana Marszałka Nr BPS-043-237/08 z dnia 11 kwietnia 2008 r., dotyczące oświadczenia Senatora Ireneusza Niewiarowskiego, odnośnie projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy, udzielam następujących wyjaśnień.

Projekt rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 27 czerwca 2007 r., który został zamieszczony na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w ubiegłym roku był poddany konsultacjom międzyresortowym i z partnerami społecznymi. Jednakże nie uzyskał akceptacji Rządowego Centrum Legislacji, które ze względu na brzmienie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 23 ust. 2 w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) wskazało na konieczność rozszerzenia zakresu podmiotowego rozporządzenia o inne ośrodki wsparcia.

Ponieważ resort stoi na stanowisku, że działalność środowiskowych domów samopomocy jako zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone do realizacji gminie lub powiatowi powinno być regulowane odrębnym rozporządzeniem, zdecydowano o konieczności wpisania do ustawy o pomocy społecznej nowego upoważnienia do wydania rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Obecnie trwają prace nad nowelizacją w/w ustawy, w której zaproponowane zostaną między innymi nowe uregulowania kwestii związanych z funkcjonowaniem ośrodków

wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym środowiskowych domów samopomocy). Określone zostaną także zasady odpłatności za pobyt w tych jednostkach. Po wejściu w życie stosownych zmian w ustawie o pomocy społecznej zostaną wznowione prace nad rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy, a nowy projekt rozporządzenia będzie ponownie poddany procedurze konsultacji międzyresortowych i z partnerami społecznymi.

Wstępny projekt przygotowywanej nowelizacji ustawy o pomocy społecznej zakłada, że odpłatność za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z wyłączeniem usług świadczonych w klubach samopomocy oraz korzystania z usług całodobowych, ustalony zostanie w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekraczać będzie kwotę stanowiącą 150% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Zatem jeżeli dochód osoby korzystającej z usług lub dochód na osobę w rodzinie tej osoby nie będzie przekraczać 150% odpowiedniego kryterium dochodowego, osoba nie będzie ponosić odpłatności.

Ponadto osoby korzystające z usług świadczonych przez środowiskowy dom samopomocy będą mogły zostać, na ich wniosek lub w przypadku osoby ubezwłasnowolnionej jej opiekuna prawnego, częściowo lub całkowicie zwolnione z odpłatności (podobnie jak w przypadku odpłatności za inne usługi), w szczególności jeżeli wystąpią ku temu uzasadnione okoliczności, jak np. długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych, a także w sytuacji, gdy osoba ta lub osoby w jej rodzinie wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia lub innej placówce.

Należy zaznaczyć, że w/w propozycje są jeszcze w fazie projektowania i po zatwierdzeniu przez Kolegium Resortu poddane zostaną konsultacjom.

Jednocześnie informuję, że tut. resort wystąpił do Ministerstwa Finansów o opinię w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za usługi w środowiskowych domach samopomocy do czasu wydania odpowiedniego aktu prawnego w tej sprawie. Ministerstwo Finansów stoi na stanowisku, że podstawę prawną do ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, w tym w środowiskowych domach samopomocy, stanowi art. 97 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach

chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług.

W związku z powyższym, do czasu uregulowania kwestii odpłatności za usługi w środowiskowym domu samopomocy w drodze rozporządzenia lub nowelizacji ustawy, zgodnie z art. 22 w/w ustawy, wojewodowie winni przekazać jednostkom samorządu terytorialnego, prowadzącym środowiskowe domy samopomocy, ustalenia dotyczące tymczasowych zasad pobierania odpłatności lub pobierania jej w oparciu o poprzednio wydane decyzje w tej sprawie.

Wskazania Wojewody Wielkopolskiego w sprawie zasad pobierania odpłatności za pobyt uczestników w środowiskowych domach samopomocy, przekazane organom prowadzącym te jednostki zakładają, że w/w odpłatność będzie ustalana w zależności od dochodu osoby. Minimalny poziom dochodu, od którego obliczana jest odpłatność za usługi wynosi 151 % kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej. Zatem odpłatność ponoszą wyłącznie uczestnicy, których dochód jest wyższy niż 715,50 zł, jeżeli samotnie gospodarują oraz jeżeli gospodarują w rodzinie, to których dochód na osobę w rodzinie wynosi więcej niż 526,50 zł.

Natomiast odpłatność w wysokości odpowiadającej 15 % kwoty równej kosztowi utrzymania jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy, o której wspomina Pan Senator, stanowi maksymalną kwotę odpłatności, którą mogą ponosić uczestnicy. Odpłatność w tej wysokości ponosić będą jedynie osoby, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 400 % odpowiedniego kryterium, czyli: 1908 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1704 zł dla osoby gospodarującej z rodziną. Biorąc pod uwagę, że średnia kwota dotacji na jednego uczestnika w środowiskowym domu samopomocy wynosi ok. 800 zł, należy stwierdzić, że maksymalna odpłatność wynosić będzie 120zł.

Poza tym wytyczne te zakładają w uzasadnionych przypadkach możliwość zwolnienia uczestników z odpłatności na ich wniosek.

W opinii Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zasady te nie powinny prowadzić do sytuacji, w której uczestnicy będą rezygnować z zajęć wskutek zbyt wysokich opłat.

Pragnę również zauważyć, że upoważnienie ustawowe do określenia w drodze rozporządzenia odpłatności za usługi świadczone w środowiskowych domach samopomocy zostało wprowadzone do art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej na wniosek wydziałów polityki społecznej urzędów wojewódzkich, które stały na stanowisku, że zasady odpłatności powinny być ujednolicone w całym kraju. Trzeba także pamiętać, że oferta

środowiskowych domów samopomocy jest skierowana również do osób przewlekle psychicznie chorych, które z powodu specyfiki tych zaburzeń w zajęciach uczestniczą bardzo nieregularnie. Pracownicy i kierownicy tych jednostek podkreślają, że opłata za usługi stanowi ważny czynnik motywujący uczestników do regularnego uczestnictwa w zajęciach świadczonych przez domy. Dodatkowo osoby te płacąc za usługi mają okazję do podejmowania świadomych decyzji oraz określania potrzeb w zakresie swojej sytuacji życiowej.

z up
MINISTER
Radosław Młeczko
PODSEKRETAZ STANU